

Jaarrekening 2015

Gemeente Koggenland

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Overzicht baten en lasten	6
3	Analyse rekeningresultaat	7
4	Overzicht vrije dekkingsmiddelen	8
5	Mutaties reserves per programma	9
6	Overzicht incidentele lasten en baten	10
7	Balans	12
7.1	Toelichting op de balans	15
7.1.1	Activa	15
7.1.2	Passiva	26
7.2	Grondslagen van de waardering en resultaatbepaling	34
8	SISA Bijlage	40

1 Inleiding

In de jaarrekening 2015 hebben we alle financiële overzichten opgenomen. Hieronder verstaan we:

- Het overzicht van de baten en lasten
- Een overzicht van het rekeningresultaat en de analyse
- Een overzicht van de vrije dekkingsmiddelen
- Een overzicht van de mutaties in de reserves per programma
- Een overzicht van de incidentele baten en lasten

Daarnaast vallen de balans, de toelichting op balans en de Sisa bijlage onder de jaarrekening 2015.

2 Overzicht baten en lasten

In de diverse programma's hebben wij u een overzicht gegeven van de begrote en werkelijke cijfers per programma en onderverdeeld in beleidstaken. Onderstaand geven wij u een overzicht van de resultaten per programma, onderverdeeld in lasten en baten. Dit leidt tot het rekeningresultaat. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015
Lasten:				
Dienstverlening en bestuur	€ 24.671.232	€ 19.743.715	€ 19.988.520	€ 18.136.862
Welzijn en zorg	€ 15.305.501	€ 18.564.095	€ 19.017.185	€ 16.611.993
Wonen en ondernemen	€ 19.627.135	€ 13.703.136	€ 15.654.374	€ 13.888.288
Totaal lasten:	€ 59.603.868	€ 52.010.946	€ 54.660.079	€ 48.637.143
Baten:				
Dienstverlening en bestuur	€ -44.457.894	€ -39.546.759	€ -40.603.292	€ -39.488.594
Welzijn en zorg	€ -4.633.107	€ -3.586.727	€ -7.558.999	€ -7.666.999
Wonen en ondernemen	€ -10.918.763	€ -7.724.715	€ -9.749.729	€ -9.893.898
Totaal baten:	€ -60.009.764	€ -50.858.201	€ -57.912.020	€ -57.049.490
Saldo rekening voor bestemming	€ -405.896	€ 1.152.744	€ -3.251.941	€ -8.412.347
uitgaven / bijdragen aan reserves	€ 2.043.627	€ 2.821.887	€ 6.906.613	€ 8.040.323
inkomsten / bijdragen van reserves	€ -5.705.094	€ -1.442.596	€ -3.654.672	€ -2.232.189
mutaties reserves	€ -3.661.467	€ 1.379.291	€ 3.251.941	€ 5.808.134
saldo na bestemming	€ -4.067.363	€ 2.532.035	€ -	€ -2.604.213

3 Analyse rekeningresultaat

Het positieve resultaat na bestemming van € 2.604.213 is als volgt opgebouwd:

	Exploitatie	grondbedrijf	woningbedrijf	totaal
resultaat voor bestemming	€ -5.209.893	€ -1.287.107	€ -1.915.347	€ -8.412.347
mutaties reserves	€ 4.553.455	€ 1.254.679	€ -	€ 5.808.134
resultaat na bestemming	€ -656.438	€ -32.428	€ -1.915.347	€ -2.604.213

Binnen het woningbedrijf is het resultaat het gevolg van de gerealiseerde boekwinst van de verkoop van 19 woningen en het complex "Meerzicht". Dit is een incidentele meevaller.

Het resultaat voor bestemming van het grondbedrijf wordt met name veroorzaakt door de afsluiting van de complexen Warm Thuis, Zuidermeer en Ursem Oost. Deze zijn conform het raadsbesluit van 30-11-2015 gestort en onttrokken uit de reserve grondbedrijf. Het resultaat na bestemming is het saldo 2015 van de gronden algemeen.

Binnen de algemene dienst (de exploitatie) zien we dat hier eveneens een positief resultaat is ontstaan. Het resultaat voor bestemming geeft een vertekend beeld door de verwerking van de mutaties notitie reserves en voorzieningen 2015. Met name de vrijval van de voorziening onderhoud schoolgebouwen naar de algemene reserve geeft een groot effect. In het resultaat voor bestemming zit ook het voordelige saldo van het sociaal domein onderdelen Wmo "nieuw" en jeugd en het voordelige saldo van de "oude" Wmo taken. Deze zijn gestort in de reserves sociaal deelfonds en Wmo.

Het resultaat na bestemming is het gevolg van structurele en incidentele meevallers. Voor zover de meevallers te maken hebben met minder uitgaven op budgetten is hier al zoveel mogelijk rekening mee gehouden bij het opstellen van de begroting 2016. De doorwerking naar 2016 is daarom gering. Het budget huishoudelijk hulp is bijvoorbeeld in de begroting 2016 al naar beneden bijgesteld.

De incidentele meevallers hebben de nodige impact op het rekeningresultaat 2015. Als incidentele meevallers kunnen o.a. genoemd worden de onderuitputting budget onderhoud wegen (€ 500.938), voordeel op de personele lasten en baten incl. inhuur derden (€ 812.706), rente resultaat (€ 246.000), ontvangen Nuon gelden (€ 1.902.882) en onderuitputting subsidies subsidieplafond (€ 104.498). Een voorbeeld van een incidentele tegenvaller is de naheffing energielasten riolering (€ 126.000) en de tegenvaller van het budget automatisering (€ 225.149), aangezien deze al voor een groot deel is bijgesteld in begroting 2016.

Al met al een mooi resultaat, waarbij we ons moeten realiseren dat dit met name veroorzaakt wordt door incidentele meevallers.

4 Overzicht vrije dekkingsmiddelen

Overzicht vrije dekkingsmiddelen 2013 - 2015

Omschrijving	Rekening 2013	Rekening 2014	Begroting 2015 en 1e & 3e wijziging	Rekening 2015
OZB gebruikers	€ 143.279	€ 189.585	€ 190.846	€ 203.266
OZB eigenaren	€ 1.238.290	€ 1.545.697	€ 1.927.933	€ 1.900.285
dividend	€ 250.031	€ 262.177	€ 311.446	€ 242.414
forensenbelasting	€ 27.492	€ 29.779	€ 26.500	€ 32.255
gemeentefonds	€ 16.596.161	€ 17.606.484	€ 15.681.762	€ 15.630.522
sociaal domein	€ -	€ -	€ 7.859.252	€ 7.599.001
budget onvoorzien	€ -	€ -	€ 45.000	€ -
Totaal	€ 18.255.253	€ 19.633.722	€ 26.042.739	€ 25.607.743

5 Mutaties reserves per programma

Programma	primaire begroting 2015			begroting 2015 na wijziging			rekening 2015		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Dienstverlening en Bestuur									
bestuur		€ 78.211	€ -78.211		€ 78.211	€ -78.211		€ 75.247	€ -75.247
bedrijfsvoering	€ 120.000	€ 412.029	€ -292.029	€ 120.000	€ 445.029	€ -325.029		€ 193.495	€ -193.495
burgerzaken						€ -			
dekkingsmiddelen	€ 1.895.000	€ 265.000	€ 1.630.000	€ 4.802.726	€ 1.162.035	€ 3.640.691	€ 4.804.117	€ 265.000	€ 4.539.117
openbare orde ca.									
	€ 2.015.000	€ 755.240	€ 1.259.760	€ 4.922.726	€ 1.685.275	€ 3.237.451	€ 4.804.117	€ 533.742	€ 4.270.375
Welzijn en Zorg									
inkomensvoorzieningen									
Jeugd 0 - 23 jaar		€ 40.748	€ -40.748		€ 40.748	€ -40.748	€ 329.519	€ 72.787	€ 256.732
kunst, cultuur ca.								€ 10.000	€ -10.000
sport, recreatie ca.		€ 152.968	€ -152.968		€ 152.968	€ -152.968		€ -34.177	€ 34.177
zorg en voorzieningen		€ 130.000	€ -130.000		€ 130.000	€ -130.000	€ 1.424.405	€ 192.444	€ 1.231.961
	€ -	€ 323.716	€ -323.716	€ -	€ 323.716	€ -323.716	€ 1.753.924	€ 241.053	€ 1.512.871
Wonen en Ondernemen									
omgevingstaken		€ 25.000	€ -25.000		€ 25.000	€ -25.000		€ 46.024	€ -46.024
openbare ruimte	€ 322.401	€ 338.640	€ -16.239	€ 122.401	€ 1.375.682	€ -1.253.281		€ 1.183.766	€ -1.183.766
economie en toerisme									
woningbedrijf	€ 484.486		€ 484.486	€ 484.486	€ 245.000	€ 239.486			
grondbedrijf				€ 1.377.000		€ 1.377.000	€ 1.482.282	€ 227.603	€ 1.254.679
	€ 806.887	€ 363.640	€ 443.247	€ 1.983.887	€ 1.645.682	€ 338.205	€ 1.482.282	€ 1.457.393	€ 24.889
totaal programma's									
	€ 2.821.887	€ 1.442.596	€ 1.379.291	€ 6.906.613	€ 3.654.673	€ 3.251.940	€ 8.040.323	€ 2.232.189	€ 5.808.134

6 Overzicht incidentele lasten en baten

omschrijving	exploitatie		Investerings	
	lasten	baten	lasten	baten
Programma Dienstverlening & Bestuur				
Bestuur				
Investerings met maatschappelijk nut			€ 75.247	
	€ -	€ -	€ 75.247	€ -
Bedrijfsvoering				
Investerings met maatschappelijk nut			€ 48.563	
personele lasten crisisopvang	€ 53.000			
Vorbereiding/toezicht BGE		€ 167.350		
	€ 53.000	€ 167.350	€ 48.563	€ -
Algemene dekkingsmiddelen				
Verkoop aandelen NUON		€ 1.902.882		
Huishoudelijkehulp toelage		€ 74.327		
Werksaam 2015 Bonus malus regeling		€ 42.280		
	€ -	€ 2.019.489	€ -	€ -
Programma Welzijn & Zorg				
Jeugd 0-23 jaar				
Investerings met maatschappelijk nut			€ 27.472	€ 7.075
	€ -	€ -	€ 27.472	€ 7.075
Kunst, cultuur & ontwikkeling				
Investerings met maatschappelijk nut			€ 10.000	
	€ -	€ -	€ 10.000	€ -
Sport, recreatie & sportaccommodaties				
Investerings met maatschappelijk nut			€ 58.715	
	€ -	€ -	€ -	€ 58.715
Zorg & voorzieningen				
Investerings met maatschappelijk nut (flexibele schil transities)			€ 192.444	
Huishoudelijkehulp toelage	€ 74.327			
Crissisopvang asielzoekers	€ 103.743	€ 133.100		
(Personele lasten crisisopvang asielzoekers verantwoordt onder personele lasten)				
	€ 178.070	€ 133.100	€ 192.444	€ -

omschrijving	exploitatie		Investerings	
	lasten	baten	lasten	baten
Programma Wonen & Ondernemen				
Omgevingstaken				
Investeringen met maatschappelijk nut			€	46.024
Leges omgevingsvergunning/ Oprichten 36 woningen " Buitenplaats de Burgh"	€	58.370		
Opbrengst Dwangsommen	€	25.695		
subsidie Prov N-H/ monitoringspl Dorpstraat 65-67	€	11.045		
subsidies Prov N-H / Oosteinde 120 Berkhout	€	13.792		
subsidies Prov N-H / Aanpassen BIS	€	22.500		
	€	-	€	46.024
	€	131.402	€	-
Openbare ruimte				
Investeringen met maatschappelijk nut			€	1.226.605
	€	-	€	17.002
	€	-	€	1.226.605
	€	-	€	17.002
Woningbedrijf				
Verkoop winst woningen	€	1.930.528		
	€	-	€	-
	€	1.930.528	€	-
	€	-	€	-
Grondbedrijf				
Resultaat BGE Ursem Oost III	€	1.232.220		
Resultaat BGE Zuidermeer	€	180.481		
Resultaat Warm thuis	€	227.603		
	€	227.603	€	1.412.701
	€	-	€	-
	€	1.412.701	€	-
	€	-	€	-
Saldo mutaties voor bestemming				
	€	458.673	€	5.794.570
stortingen in reserves				
Storting nuon gelden	€	1.002.882		
Storting resultaat Grondbedrijf	€	1.412.701		
	€	2.415.583	€	-
	€	-	€	-
Onttrekkingen uit reserves				
Investeringen met maatschappelijk nut			€	1.529.576
Ontrekking resultaat grondbedrijf	€	227.603		
	€	-	€	1.529.576
	€	227.603	€	-
	€	-	€	1.529.576
Saldo mutaties na bestemming				
	€	2.874.256	€	6.022.172
	€	-	€	1.529.576
	€	2.874.256	€	1.612.368

7 Balans

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Vaste activa		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Gronden en terreinen	€ 4.205	€ 4.302
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding vd kosten een heffing kan worden geheven	€ 2.336	€ 2.514
Investerings met een economisch nut overig	€ 57.015	€ 59.189
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ -	€ -
<u>Financiële vaste activa</u>		
Kapitaalverstrekkingen aan: gemeenschappelijke regelingen / deelnemingen	€ 117	€ 117
Overige langlopende geldleningen u/g	€ 2.841	€ 2.781
Overige uitzettingen > 1 jaar	€ -	€ -
Bijdrage aan activa van derden		
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ 66.514	€ 68.902
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
Grond en hulpstoffen:		
Niet in exploitatie genomen gronden	€ 1.568	€ 1.527
onderhanden werk, gronden in exploitatie	€ 1.744	€ 639
onderhanden werk, overig	€ 30-	€ 6-
<u>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</u>		
Vordering op openbare lichamen	€ 2.259	€ 40
Overige vorderingen	€ 1.087	€ 1.137
Overige uitzettingen	€ 5.705	€ 34
<u>Liquide middelen</u>		
Kassaldi	€ 2	€ 4
Banksaldi	€ 5.221	€ 6.711
<u>Overlopende activa</u>	€ 1.470	€ 4.136
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 19.026	€ 14.222
TOTAAL GENERAAL	€ 85.541	€ 83.124

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	€ 30.086	€ 8.496
Overige bestemmingsreserves	€ 13.231	€ 24.954
Resultaat algemene dienst na bestemming	€ 689	€ 1.813
Resultaat woningbedrijf	€ 1.915	€ 2.254
<u>Voorzieningen</u>		
Onderhoudsvoorzieningen	€ 14.964	€ 18.441
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	€ 63	€ 64
<u>Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar</u>		
Onderhandse geldleningen van:		
Binnenlandse banken	€ 12.340	€ 13.665
Waarborgsommen	€ 242	€ 238
TOTAAL VASTE PASSIVA	€ 73.529	€ 69.926
Vlottende passiva		
<u>Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar</u>		
Kasgeldleningen	€ -	€ -
Banksaldi	€ 4.959	€ 6.811
Overige schulden	€ 3.271	€ 5.227
<u>Overlopende passiva</u>	€ 3.782	€ 1.160
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	€ 12.012	€ 13.198
TOTAAL GENERAAL	€ 85.541	€ 83.124
Gewaarborgde geldleningen	€ 12.375	€ 28.697
Garantstellingen	€ 2.560	€ 3.991

7.1 Toelichting op de balans

7.1.1 Activa

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit de immateriële vaste activa, materiele vaste activa en de financiële vaste activa. Per onderdeel lichten we de opvallende wijzigingen toe. De immateriële vaste activa bestaan uit de kosten voor onderzoek en ontwikkeling. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze geactiveerd worden. Er zijn in 2015 geen immateriële vaste activa die aan deze voorwaarden voldoen.

De materiele vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

VASTE ACTIVA	Boekwaarde 1-1-2015	Investeringen	desinvest- eringen	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Materiële vaste activa</u>					
Gronden en terreinen	€ 4.301.873	€ 134.825	€ 231.381	€ -	€ 4.205.317
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding vd kosten een heffing kan worden geheven	€ 2.514.297	€ -	€ -	€ 177.857	€ 2.336.440
Investeringen met een economisch nut overig	€ 59.188.596	€ 1.315.693	€ 1.014.451	€ 2.474.817	€ 57.015.021
Investeringen in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 66.004.766	€ 1.450.518	€ 1.245.832	€ 2.652.674	€ 63.556.778

De specificatie hiervan ziet er als volgt uit:

Materiele vaste activa	Boekwaarde 1-1-2015	Investeringen	desinvest- eringen	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Gronden en terreinen</u>					
Overige gronden	€ 1.408.527	€ -	€ -		€ 1.408.527
Gronden algemeen	€ 2.136.918	€ 134.825	€ 231.381		€ 2.040.362
Gronden Koelemeij	€ 756.428	€ -	€ -		€ 756.428
	€ 4.301.873	€ 134.825	€ 231.381	€ -	€ 4.205.317
<u>Investeringen met economisch nut waarvoor heffing kan woren geheven</u>					
Hondenoverlast	€ 22.189	€ -	€ -	€ 3.698	€ 18.491
riolering	€ 2.476.068	€ -	€ -	€ 173.156	€ 2.302.912
Begraafplaatsen	€ 16.040	€ -	€ -	€ 1.002	€ 15.037
	€ 2.514.297	€ -	€ -	€ 177.857	€ 2.336.440
<u>Investeringen met een economisch nut overig</u>					
Woonruimten	€ 33.256.911	€ 757.682	€ 960.905	€ 800.079	€ 32.253.609
Bedrijfsgebouwen	€ 21.393.024	€ 39.625	€ 24.000	€ 1.019.091	€ 20.389.558
Vervoersmiddelen	€ 110.489	€ -	€ -	€ 33.268	€ 77.221
Machines, apparaten en installaties	€ 1.973.565	€ 420.065	€ 29.546	€ 322.993	€ 2.041.091
Overige materiële vaste activa	€ 2.454.607	€ 98.320	€ -	€ 299.386	€ 2.253.542
	€ 59.188.596	€ 1.315.693	€ 1.014.451	€ 2.474.817	€ 57.015.021

Opvallende onderdelen bij gronden en terreinen zijn de investeringen en desinvesteringen. De investeringen bestaan uit restant kavels Warm thuis, Zuidermeer en Ursem Oost en de grond van de parochie. De desinvesteringen bestaat uit de overboeking van de grond van de Langereisschool naar de locatie Langereis.

De specificatie van de woonruimten ziet er als volgt uit:

Woonruimten	Boekwaarde 1-1-2015	investeringen	desinvest- eringen	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2015
Activa woningbedrijf	€ 27.945.703	€ 735.182	€ 795.728	€ 800.079	€ 27.085.078
Grondwaarde	€ 5.311.208	€ 22.500	€ 165.177		€ 5.168.531
	€ 33.256.911	€ 757.682	€ 960.905	€ 800.079	€ 32.253.609

De aankoop woningen door het woningbedrijf bestaan uit:

	bedrag
Bebo woningen Buitenplaats de Burgh	€ 478.342
aankoop huurwoningen Buitenplaats de Burgh	€ 95.550
3 woningen voormalige bibliotheek Ursem	€ 161.290
Grond woningen voormalige bibliotheek Ursem	€ 22.500
	€ 757.682

De desinvesteringen woningbedrijf bestaat uit de verkoop van woningen conform het verkoopbeleid.

Investeringen bedrijfsgebouwen bestaan uit de laatste nota's voor de bouw van de Brede school in Ursem en de uitgaven voor de verbouw van het gemeentehuis conform het raadsbesluit van 28 september 2015. Het bedrag in de kolom desinvesteringen bedrijfsgebouwen bestaat uit de bijdrage die wij hebben ontvangen van de provincie voor de bouw van de Brede school in Ursem.

Investerings machines, apparaten en installaties bestaan uit:

	bedrag
Herinrichting Dwingel 3/ 3A installaties	€ 135.042
Herinrichting Dwingel 3/ 3A bouwlundige elementen	€ 162.519
installaties en inventaris Brede school Ursem	€ 64.248
Machines buitendienst	€ 50.539
div.kleine nota's koggebad en automatisering	€ 7.717
	€ 420.065

De desinvesteringen machines, apparaten en installaties bestaat uit eigen bijdrages voor de inrichting van de Brede school Ursem die in rekening zijn gebracht bij de gebruikers.

Investerings overige materiele vaste activa:

	bedrag
herinrichting dwingel 3/3a vloerbedekking etc.	€ 17.094
inrichting terrein Brede school Ursem	€ 12.786
Automatisering	€ 64.070
sportvloer en inventaris gymzaal Spierdijk	€ 4.370
	€ 98.320

De financiële activa zijn als volgt onderverdeeld:

VASTE ACTIVA	Boekwaarde 1-1-2015	Investerings	desinvest- eringen	afschrijving/ aflossing	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Financiële vaste activa</u>					
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	€ 116.665	€ -	€ -	€ -	€ 116.665
Overige langlopende geldleningen	€ 2.780.732	€ 200.000	€ 139.940	€ -	€ 2.840.792
Uitzettingen (overige)					
	€ 2.897.397	€ 200.000	€ 139.940	€ -	€ 2.957.457

Het verloop van de financiële vaste activa ziet er als volgt uit:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2015	Investerings	desinvest- eringen	afschrijving/ aflossing	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Kapitaalvestrekking aan deelnemingen</u>					
Aandelen GKNH	€ 45.378	€ -	€ -	€ -	€ 45.378
Aandelen ontwikkelingsbedrijf N.H.N	€ 1.000	€ -	€ -	€ -	€ 1.000
Aandelen BNG	€ 70.287	€ -	€ -	€ -	€ 70.287
	€ 116.665	€ -	€ -	€ -	€ 116.665
<u>Overige langlopende geldleningen</u>					
Hypothecaire geldleningen	€ 17.287	€ -	€ 2.619	€ -	€ 14.668
Stimuleringsfonds koopwoningen	€ 2.113.445	€ 200.000	€ -	€ -	€ 2.313.445
Duurzaamheidsmaatregelen	€ 650.000	€ -	€ 137.321	€ -	€ 512.679
	€ 2.780.732	€ 200.000	€ 139.940	€ -	€ 2.840.792

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit niet in exploitatie genomen gronden en bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Het totaal overzicht van de voorraden ziet er als volgt uit:

VLOTTENDE ACTIVA	Boekwaarde 1-1-2015	Investerings/ kosten	Opbrengsten	Resultaat/ winstneming	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Vorraden</u>					
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 1.527.401	€ 40.749	€ -	€ -	€ 1.568.150
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	€ 638.785	€ 617.248	€ 697.454	€ 1.185.099	€ 1.743.678
Onderhanden werk, overig	€ 6.256-	€ 16.464	€ 40.187	€ -	€ 29.979-
	€ 2.166.185	€ 657.997	€ 697.454	€ 1.185.099	€ 3.311.827

De voorraden gronden zijn als volgt gespecificeerd:

Vorraden	Boekwaarde 1-1-2015	Investerings/ kosten	Opbrengsten	Resultaat/ winstneming	Boekwaarde 31-12-2015
<u>Niet in exploitatie genomen bouwgronden</u>					
Tuindersweijde	€ 1.527.401	€ 40.749	€ -		€ 1.568.150
	€ 1.527.401	€ 40.749	€ -	€ -	€ 1.568.150
<u>Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie</u>					
Zuidermeer	€ 174.704-	€ 5.778-		€ 180.481	€ 0-
Ursem Oost III	€ 1.202.898-	€ 29.322-		€ 1.232.220	€ 0
Lijsbeth Tijds	€ 186.322-	€ 179.049	€ 500		€ 7.773-
Hofland II	€ 694.540-	€ 14.842-	€ 500		€ 709.882-
Warm thuis	€ 230.742	€ 3.139-		€ 227.603-	€ 0
Buitenplaats de Burgh locatie Langereis	€ 2.666.507	€ 213.637	€ 696.454		€ 2.183.690
	€ -	€ 277.643			€ 277.643
	€ 638.785	€ 617.248	€ 697.454	€ 1.185.099	€ 1.743.678
<u>Onderhanden werk, overig</u>					
Kwakelweg Obdam	€ 1.993-	€ 16.464	€ 40.187		€ 25.716-
Parkeerplaatsen De Goorn	€ 4.263-				€ 4.263-
	€ 6.256-	€ 16.464	€ 40.187	€ -	€ 29.979-

De verwervingsprijs van Tuindersweijde is € 28,48 per m2. Dit is gebaseerd op de gemiddelde waarde per m2.

De bouwgrondexploitaties Zuidermeer, Ursem Oost III en Warm thuis zijn afgesloten in 2015 conform het raadsbesluit van 30 november 2015. Het resultaat is gestort c.q. onttrokken aan de reserve grondbedrijf. De locatie langereis is een nieuwe bouwgrondexploitatie conform het raadsbesluit van 23 februari 2015. Hieronder is een overzicht weergegeven van het te verwachten eindresultaat en de looptijd van de in exploitatie genomen gronden. Meer informatie over de bouwgrondexploitaties vindt u terug in de programmaverantwoording van het beleidsveld grondbedrijf.

	Boekwaarde 31-12-2015	Nog te maken kosten	te verwachten opbrengsten	Verwacht resultaat	Verwachte einddatum
Lijsbeth Tijds	€ 7.773-	€ 1.878.912	€ 4.305.826	€ 2.434.687-	2020
Hofland II	€ 709.882-	€ 386.807	€ 2.746.755	€ 3.069.830-	2020
Buitenplaats de Burgh	€ 2.183.690	€ 755.862	€ 3.953.301	€ 1.013.749-	2023
Locatie Langereis	€ 277.643	€ 115.752	€ 413.000	€ 19.605-	2018
	€ 1.743.677	€ 3.137.333	€ 11.418.882	€ 6.518.267-	

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder bestaan uit:

VLOTTENDE ACTIVA	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</u>			
Vorderingen op openbare lichamen	€ 40.385		€ 2.259.312
Overige vorderingen	€ 1.137.441		€ 1.086.563
Overige uitzettingen	€ 34.101		€ 5.705.441
	€ 1.211.927		€ 9.051.316

De specificatie hiervan is als volgt:

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>			
Overheidsdebiteuren	€ 40.385		€ 2.259.312
	€ 40.385		€ 2.259.312
<u>Overige vorderingen</u>			
Debiteuren algemeen	€ 199.563		€ 280.166
Debiteuren belastingen	€ 164.525		€ 174.074
Debiteuren Sociale dienst	€ 474.651		€ 424.836
Debiteuren en overige vorderingen Woningbedrijf	€ 298.702		€ 207.487
	€ 1.137.441		€ 1.086.563
<u>Overige uitzettingen</u>			
Uitzetting in 's Rijks schatkist	€ 34.101		€ 5.705.441
	€ 34.101		€ 5.705.441

De post overheidsdebiteuren bestaat uit:

openstaand per 31-12-2015	bedrag
Belastingdienst: BTW compensatiefonds en OB	€ 1.911.466
Provincie N-H: subsidie herinrichting Obdam	€ 97.682
Provincie N-H: subsidie uitritconstuctie	€ 38.543
Dicv. Gemeenten: vergoedingen 2015	€ 211.622
	€ 2.259.312

Het openstaande bedrag met betrekking tot het BTW compensatiefonds ontvangen we in juli 2016. De overige openstaande overheidsdebiteuren per 31-12-2015 zijn in 2016 ontvangen.

De post debiteuren algemeen bestaat uit diverse vorderingen. De gemeente hanteert een betaaltermijn van 30 dagen. Indien de vordering niet binnen de betaaltermijn ontvangen is start het invorderingstraject. Wanneer de verwachting is dat een vordering oninbaar is, verklaren we deze post dubieus met het oog op het voorzichtigheidsprincipe. Het openstaande bedrag per 31-12-2015 is € 690.530. Hiervan is € 410.364 dubieus verklaard. Voor de overige openstaande debiteuren geldt dat ze in 2016 betaald hebben, een betalingsregeling hebben getroffen of in het invorderingstraject zitten.

Het openstaande bedrag van de belastingdebiteuren op 31-12-2015 is € 174.074. Dit is als volgt te specificeren:

openstaand per 31-12-2015	bedrag
nog naar deurwaarder versturen	€ 10.000
oninbaar/dubieus/WSNP	€ 36.548
bij de deurwaarder	€ 52.877
nog niet vervallen per 31-12-2015	€ 74.650
	€ 174.074

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Gelden boven het drempelbedrag moeten we uitzetten bij het Rijk. Het drempelbedrag is 0,75% van het begrotingstotaal. Per kwartaal berekenen we wat we hebben uitgezet bij het Rijk. Deze berekening ziet er als volgt uit:

Schatkistbankieren		1e kwartaal 2015	2e kwartaal 2015	3e kwartaal 2015	4e kwartaal 2015
Drempelbedrag 2015	€ 289.819				
Buiten schatkist gehouden		€ 159.605	€ 233.846	€ 223.756	€ 222.378
Ruimte onder drempelbedrag		€ 130.214	€ 55.973	€ 66.063	€ 67.441
Overschrijding van het drempelbedrag					

Liquide middelen

VLOTTENDE ACTIVA	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Liquide middelen</u>			
Kassaldo	€ 3.665		€ 1.982
Banksaldo	€ 6.710.926		€ 5.221.312
Deposito's			
	€ 6.714.591		€ 5.223.294

Overlopende activa

VLOTTENDE ACTIVA	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Overlopende activa</u>			
Nog te ontvangen bedragen	€ 3.098.643		€ 431.724
Overige overlopende activa	€ 1.036.999		€ 1.038.114
	€ 4.135.642		€ 1.469.838

Deze bedragen zijn als volgt te specificeren:

Overlopende activa	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>			
IAU 2013 sociale zaken	€ 160.168		
HVC kwijtschelding	€ 50.315		€ 29.248
BTW en BCF incl.suppletie 2014	€ 1.935.163		€ 2.292
Veiligheidsregio overname projector en laptops	€ 16.912		
afrekening PP3 Buitenplaats	€ 690.832		
Inruil grond Parochie	€ 100.000		
Min.BZK /verrekening algemene uitkering 2014	€ 50.672		
Verwachte eindafrekening Werksaam	€ -		€ 266.961
overige nog te ontvangen bedragen (ontv. In 2016)	€ 94.581		€ 133.223
	€ 3.098.643		€ 431.724
<u>Overige overlopende activa</u>			
voorstbetaalde kosten	€ 962.282		€ 943.161
buitenrekening	€ 4.426		€ 18.610
soza voorschotten	€ 10.927		€ 53.551
secretarieleges / pin betalingen	€ 521		€ 1.433
salaristussenrekening	€ 616		€ -
afdracht Iza	€ -		€ 20.991
tussenrekening civision innen	€ 1.001		€ 369
overlopende posten woningbedrijf	€ 57.226		€ -
	€ 1.036.999		€ 1.038.114

Vooruitbetaalde kosten zijn facturen geboekt met factuurdatum 2015, waarvan de kosten betrekking hebben op 2016.

7.1.2 Passiva

Vaste passiva

De vaste passiva bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een looptijd korter dan 1 jaar.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmings resultaat 2014	dekking kapitaallasten	Saldo 31-12-2015
Eigen vermogen						
Algemene reserve	€ 8.496.464	€ 19.266.527	€ 227.603	€ 4.058.217	€ 1.507.923	€ 30.085.683
Overige bestemmingsreserves	€ 24.954.175	€ 7.158.676	€ 18.649.880	€ -	€ 231.664	€ 13.231.308
Resultaat algemene dienst na bestemming	€ 1.813.029					€ 688.867
Resultaat woningbedrijf na bestemming	€ 2.254.334					€ 1.915.347
	€ 37.518.003					€ 45.921.205

In 2015 is de nieuwe notitie reserves en voorzieningen in werking getreden. De uitgangspunten bij de opstelling hiervan waren:

1. het vergroten van het algemene weerstandsvermogen.
2. Het beperken van het aantal vrije bestemmingsreserves
3. Beperken van het aantal reserves en voorzieningen
4. Voorzieningen op orde brengen door een eenmalige dotatie aan de voorziening vanuit de vrijgevallen middelen
5. Uitgaven binnen het sociaal domein monitoren. Exploitatiesaldi storten in de nieuw in te stellen reserve sociaal deelfonds.

Aard en reden van de reserves

Algemene reserve: financiële buffer voor het opvangen van niet structurele risico's, waarvoor geen reserve of voorziening gevormd is (onderdeel weerstandsvermogen). De reserves van het woningbedrijf en grondbedrijf vallen ook onder de algemene reserves.

Nieuw ingestelde reserves:

Reserve bovenwijkse voorzieningen: financiering van projecten teneinde de leefbaarheid in de dorpen van de gemeente te behouden en vergroten

Reserve ruimtelijke ontwikkelingen: een bijdrage leveren aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente

Reserve onderhoud wegen: financiële buffer voor de eerste 3 jaren, totdat duidelijk is dat de huidige onderhoudskosten in de begroting voldoende zijn om alle onderhoudskosten op te vangen

Reserve deelfonds sociaal domein: gedurende 3 jaar monitoring van de effecten van de transities Wmo, jeugd en participatie t.b.v. verantwoording naar het rijk om de financiële effecten per gemeente in beeld te krijgen.

Lopende reserves:

Reserve nieuwe investeringen: bekostiging incidentele investeringen met maatschappelijk nut, overeenkomstig het meerjarenperspectief, onvoorzienbaar onderhoud en dekking kapitaallasten investeringen met economisch nut.

Reserve Wmo: Opvang verplichtingen WMO.

Reserve stads- en dorpsvernieuwing: financiële buffer voor de verlening van subsidie en bijdragen, overeenkomstig de verordening, voor het instandhouden van beeldbepalende panden in de gemeente.

Vereveningsfonds OZB: Financiële buffer voor het opvangen van de vermindering van de inkomsten uit de heffing van onroerende zaakbelastingen na de gemeentelijke herindeling.

Leefbaarheidsfonds: ondersteuning van initiatieven van bewoners verenigingen of instanties ter bevordering van de directe fysieke leefomgeving.

Reserve afbouw dividend NUON: financiële buffer voor de afbouw van de vermindering van dividend NUON als gevolg van de verkoop aandelen NUON

Reserve begrotingsregulatie: opvangen van begrotingstekorten

Reserve energiefonds: financiële buffer voor de subsidiëring van initiatieven op het gebied van energiebesparing en duurzaamheid en het stimuleren van deze ontwikkelingen.

Het verloopoverzicht van de reserves ziet er als volgt uit:

Eigen vermogen	Saldo 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmings resultaat 2014	dekking kapitaallasten	Saldo 31-12-2015
<u>Algemene reserve</u>						
Algemene reserve (algemene dienst)	€ 1.423.250	€ 13.831.592		€ 1.844.871	€ 1.507.923	€ 15.591.790
Algemene reserve woningbedrijf	€ 5.000.000	€ 4.022.233		€ 2.245.188		€ 11.267.422
Algemene reserve grondbedrijf	€ 2.073.214	€ 1.412.702	€ 227.603	€ 31.842-		€ 3.226.471
	€ 8.496.464	€ 19.266.527	€ 227.603	€ 4.058.217	€ 1.507.923	€ 30.085.683
<u>Overige bestemmingsreserves</u>						
<i>Nieuw in 2015:</i>						
Reserve bovenwijkse voorzieningen	€ -	€ 1.388.855	€ -		€ 9.095	€ 1.379.760
Reserve ruimtelijke ontwikkelingen	€ -	€ 1.319.274	€ -		€ -	€ 1.319.274
Reserve onderhoud wegen	€ -	€ 1.190.715	€ 153.449	€ -	€ 13.206	€ 1.024.060
Reserve deelfonds sociaal domein	€ -	€ 1.244.933	€ -	€ -	€ -	€ 1.244.933
<i>lopend:</i>						
Reserve nieuwe investeringen	€ 7.558.469	€ -	€ 3.543.422	€ -	€ 184.364	€ 3.830.684
Reserve WMO (afsluiten eind 2016)	€ 1.142.417	€ 508.991	€ -	€ -	€ -	€ 1.651.408
Reserve stads- en dorpsvernieuwing	€ 181.970	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 181.970
Vereveningsfonds OZB (loopt af in 2018)	€ 490.170	€ -	€ 165.000	€ -	€ -	€ 325.170
Leefbaarheidsfonds	€ 102.149	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 102.149
Reserve afbouw dividend NUON	€ 225.000	€ -	€ 100.000			€ 125.000
Reserve begrotingsregulatie	€ 895.959	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ -	€ 1.895.959
Reserve energiefonds (afsluiten 2016)	€ 175.940	€ -	€ -	€ -	€ 25.000	€ 150.940
<i>afgesloten in 2015</i>						
Reserve dorpsuitleg	€ 2.638.549	€ 505.908	€ 3.144.457	€ -	€ -	€ 0
Reserve automatisering	€ 7.751	€ -	€ 7.751	€ -	€ -	€ 0
Reserve volkshuisvesting	€ 8.044.467	€ -	€ 8.044.467	€ -	€ -	€ 0-
Reserve sociaal minimum	€ 6.070	€ -	€ 6.070	€ -	€ -	€ -
Reserve asfalteren wegen	€ 1.331.565	€ -	€ 1.331.565	€ -	€ -	€ 0
Reserve herstraten wegen	€ 1.049.865	€ -	€ 1.049.865	€ -	€ -	€ 0-
Reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	€ 350.000	€ -	€ 350.000	€ -	€ -	€ -
Reserve afschrijving telemetrie	€ 536.137	€ -	€ 536.137	€ -	€ -	€ 0
Reserve frictiekosten	€ 217.698	€ -	€ 217.698	€ -	€ -	€ 0-
	€ 24.954.175	€ 7.158.676	€ 18.649.880	€ -	€ 231.664	€ 13.231.308

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in de onderstaande overzichten weergegeven:

	Saldo 1-1-2015	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2015
Voorzieningen					
Onderhoudsvoorzieningen	€ 18.440.895	€ 3.663.457	€ 6.784.335	€ 356.363	€ 14.963.655
Door derden bekleemde middelen met een bestedingsverplichting	€ 64.182			€ 1.520	€ 62.662
	€ 18.505.076	€ 3.663.457	€ 6.784.335	€ 357.883	€ 15.026.317

Aard en reden van de voorzieningen

Nieuw: voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen: egalisatie en financiële buffer voor de kosten van (groot) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Lopende voorzieningen:

Onderhoud begraafplaatsen egalisatie van kosten van onderhoud in exploitatie van de begraafplaatsen

Bodemzorg Oosteinde Berkhout: reservering van de ontvangen provinciale subsidie voor de bodemzorg, waarop nog een bestedingsverplichting aanwezig is.

Woningbedrijf: financiële buffer ter voorziening in de kosten van (glas)schade & servicekosten van woningen van het woningbedrijf.

Onderhoud openbare verlichting: egalisatie van de kosten van onderhoud aan de openbare verlichting

Riolering: ingesteld n.a.v. de notitie BBV. Het saldo van de baten en lasten riolering wordt hierin gestort.

Meer informatie over de reserves en voorzieningen vindt u terug in de notitie reserves en voorzieningen 2015.

Voorzieningen	Saldo 1-1-2015	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2015
Onderhoudsvoorzieningen					
<i>Nieuw in 2015:</i>					
Fonds onderhoud huurwoningen					
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ -	€ 3.202.730		€ 242.464	€ 2.960.267
<i>Lopend:</i>					
Onderhoud begraafplaatsen	€ 181.756	€ 15.358		€ 15.000	€ 182.114
Bodemzorg Oosteinde Berkhout	€ 141.855	€ -		€ -	€ 141.855
Woningbedrijf	€ 46.815	€ 9.147		€ -	€ 55.962
Onderhoud openbare verlichting	€ 778.307	€ 75.000		€ 98.899	€ 754.408
Riolering	€ 10.524.177	€ 344.872		€ -	€ 10.869.049
<i>overgebracht naar voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen:</i>					
Bibliotheek	€ 178.836		€ 178.836		€ 0-
Onderhoud peuterspeelzalen	€ 42.532		€ 42.532		€ -
Onderhoud brandweerkazernes en garages	€ 236.866		€ 236.866		€ -
Onderhoud zwembaden	€ 168.753		€ 168.753		€ -
Onderhoud sporthal	€ 143.848		€ 143.848		€ -
Onderhoud gymlokalen	€ 674.707		€ 674.707		€ -
Onderhoud monumenten	€ 177.648		€ 177.648		€ 0-
Onderhoud verenigingsgebouwen en dorpshuizen	€ 469.030		€ 469.030		€ -
Onderhoud gemeentehuizen	€ 619.822		€ 619.822		€ 0
Onderhoud gebouwen buitendienst	€ 248.215		€ 248.215		€ 0-
<i>Afgesloten in 2015:</i>					
Uitvoering vrijwilligerswerk	€ 45.108	€ 16.351	€ 61.459		€ 0
Onderhoud bruggen	€ 64.318		€ 64.318		€ -
Onderhoud scholen basisonderwijs	€ 3.696.056		€ 3.696.056		€ 0-
Onderhoud recreatievoorzieningen	€ 2.244		€ 2.244		€ 0
	€ 18.440.895	€ 3.663.457	€ 6.784.335	€ 356.363	€ 14.963.655
Door derden bekleemde middelen met een bestedingsverplichting					
Wijksteunpunt Spierdijk	€ 64.182	€ -	€ -	€ 1.520	€ 62.662
	€ 64.182	€ -	€ -	€ 1.520	€ 62.662
	€ 18.505.076	€ 3.663.457	€ 6.784.335	€ 357.883	€ 15.026.317

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden is als volgt:

	Saldo 1-1-2015	Vermeerdering	Aflossing	Saldo 31-12-2015
Netto vlottende schuld looptijd > 1 jaar				
Onderhandse geldleningen van:				
Binnenlandse banken	€ 13.665.445	€ 7.000.000	€ 8.325.815	€ 12.339.630
Waarborgsommen	€ 237.983	€ 4.358	€ -	€ 242.341
	€ 13.903.428	€ 7.004.358	€ 8.325.815	€ 12.581.971

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva vallen de netto vlottende schulden korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende passiva.

	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar			
Kasgeldleningen	€ -		€ -
Banksaldi	€ 6.810.789		€ 4.958.954
Overige schulden	€ 5.226.818		€ 3.271.368
	€ 6.810.789		€ 8.230.322

Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar	saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
<u>Overige schulden</u>			
Crediteuren	€ 4.546.700		€ 3.033.489
Crediteuren woningbedrijf	€ 632.135		€ 211.598
Vooruitontvangen BWS subsidie / huren	€ 47.982		€ 26.281
	€ 5.226.818		€ 3.271.368

Overlopende passiva	Saldo 1-1-2015		Saldo 31-12-2015
nog te betalen bedragen	€ 686.177		€ 2.852.520
nog te betalen afgesloten complexen	€ 7.441		€ 7.441
netto uitbetaald salaris	€ 22.913		€ 3.307
neutrale posten	€ 20.010		€ 736
soza afdracht belastingen	€ 37.664		€ -
Personeel afdracht belastingen	€ -		€ 381.459
soza diverse ontvangsten	€ 759		€ 20.674
soza betalingen onderweg	€ -		€ 15.731
rente transitoria	€ 118.358		€ 66.362
provincie Noord Holland	€ 67.114		€ 136.224
voorschot Min.Vrom inzake Distriport	€ 200.000		€ 200.000
voortuitontvangen bedragen	€ -		€ 97.493
	€ 1.160.436		€ 3.781.947

De grootste post bij het onderdeel nog te betalen bedragen is het onderhanden werk onderdeel jeugd. Dit moeten we betalen aan de gemeente Hoorn. Hier is een bedrag voor opgenomen van € 1.554.318. Daarnaast is een nabetaling energie heffing van de HVC opgenomen over voorgaande jaren van totaal € 126.000. Er is ook rekening gehouden met een tariefsverhoging van onze softwareleverancier over 2015 van totaal € 75.000. Voor de toelage huishoudelijke hulp 2015 hebben we het restant budget opgenomen als nog te betalen post in verband met de bestedingsverplichting, dit gaat om een bedrag van € 33.259.

Het verloop van de specifieke uitkeringen is als volgt:

Verloop specifieke uitkeringen	Saldo 1-1-2015	Toevoeging	besteed in 2015	Saldo 31-12-2015
Ministerie VROM inzake Distriport	€ 200.000	€ -	€ -	€ 200.000
provincie N -H/ W-F weg	€ 67.114		€ 67.114	€ -
Provincie N-H / herinr. Obdam	€ -	€ 97.682	€ -	€ 97.682
Provincie N-H/ uitritconstructie	€ -	€ 38.543	€ -	€ 38.543
Totaal:	€ 267.114	€ 136.224	€ 67.114	€ 336.224

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft aan diverse instellingen, maatschappelijke objecten en hypotheekverstrekkers garantstellingen afgegeven, deze worden buiten de balanstellingen gehouden.

Gewaarborgde geldleningen	saldo 1-1-2015	Toename	Aflossing	Saldo 31-12-2015	gewaarborgd door gemeente
Instellingen / verenigingen	€ 260.389		€ 54.427	€ 205.962	€ 205.962
HVO ambtenaren	€ 649.690		€ 133.957	€ 515.733	€ 515.733
Garantstelling hypotheek eigen woning	€ 3.340.945		€ 145.775	€ 3.195.170	€ 1.838.562
Waarborg sociale woningbouw	€ 28.697.074		€ 4.221.733	€ 24.475.341	€ 12.374.617
	€ 32.948.098		€ 4.555.892	€ 28.392.206	€ 14.934.875

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In 2011 is ingestemd met de betalingsregeling gemeentelijke bijdrage voor de N23 (West Frisia weg). In 2013 hebben wij besloten om een eerste termijn van 80% uit te betalen en medio 2017 de slottermijn van 20%. De verplichting zal door de indexering medio 2017 uitkomen op een bedrag van ca. € 500.000.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente heeft zich voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende verplichtingen. De grootste verplichtingen zijn contracten met betrekking tot de Wmo en jeugd.

7.2 Grondslagen van de waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit hoofdstuk gaan we in op de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is de zelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van schok effecten wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

De balans geeft een getrouw beeld van de omvang en samenstelling van het vermogen op de balansdatum en geeft daarmee inzicht in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente. Uiteraard is het eindsaldo van de balans 2014 het startpunt voor de balans 2015.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen:

- investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en
- investeringen met een (beperkt) economisch nut.

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen onder bepaalde voorwaarden in 4 jaar worden afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan op 1 januari van het jaar volgende op die van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht (verordening ex artikel 212).

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De investeringen worden volgens de zogenaamde netto-methode verantwoord.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgende op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende een periode die is vastgesteld in de verordening ex artikel 212, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de afschrijvingen bij de rioleringen, hierop wordt deels annuïtair afgeschreven, de reden hiervan is dat de kapitaallasten dan gelijk zijn aan de verfijsinguitkering via het gemeentefonds.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- 40 jaar voor nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 25 jaar voor drukrioleringen;
- 25 jaar voor renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen en rioolgemalen;
- 10 jaar voor veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar materialen, voertuigen en apparatuur brandweer
- 8 jaar voor tractoren en bedrijfswagens buitendienst
- 5 jaar voor zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- 5 jaar droogpakken brandweer
- 4 jaar automatiseringsapparatuur
- activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd, er wordt echter niet op afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

In overeenstemming met de nota van toelichting BBV zullen infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, bij voorkeur zo snel mogelijk worden afgeschreven waar bij de afschrijvingsperiode niet langer zal zijn dan maximaal de economische levensduur van het actief. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover mogelijk zal in voorkomende gevallen op dergelijke activa extra (resultaatafhankelijk) worden afgeschreven.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder de aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde. Indien nodig is vanuit een voorziening voor verwachte oninbaarheid een afboeking in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal af- waardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden kunnen (in overeenstemming met artikel 61 BBV) worden geactiveerd, maar zullen zoveel als mogelijk ineens worden gedekt ten laste van de reservepositie. Indien de bijdragen worden geactiveerd zullen deze worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen zullen dan worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. De rente die wordt bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden is gelijk aan de rente toegerekend aan de reserves.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien er sprake is van grote projecten welke zijn onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen en pas op het moment dat alle verkopen hebben plaatsgevonden en de nog te maken kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Conform artikel 41 van het BBV wordt onder de vaste passiva verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Reserves

In de Raadsvergadering van 31 januari 2011 heeft de Raad de Notitie Reserves & Voorzieningen vastgesteld, deze notitie volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Aan de voorzieningen wordt geen rente toegerekend, alleen aan de "voorziening onderhoud begraafplaatsen", welke tegen contante waarde is opgenomen kan rente worden toegerekend.

De voorzieningen gevormd door middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel mogen niet langer als voorziening worden gezien, maar moeten in de balans worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeente is aangegaan maar die niet uit de balans blijken.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van raadsbesluiten, het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door de raad genomen besluit.

8 SISA Bijlage

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

BZK	C9	Excellente gebieden innovatieve energiebesparing in de nieuwbouw Begroting WWI Brief van de Minister voor WWI van 22-12-2009, kenmerk SB2009066621 Gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer (EG09....) van het betreffende project invullen en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 01</i>	In (jaar T) gestart met project Ja/Nee? <i>Aard controle D1 Indicatornummer: C9 / 02</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 03</i>		
			1 EG09010558	Nee			
OCW	D11	Wet participatiebudget 2014 - overgangsrecht 2015 reserveringsregeling deel educatie Wet participatiebudget Gemeenten	Besteding in 2015 van OCW-gelden educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling. <i>Aard controle R Indicatornummer: D11 / 01</i>	Baten in 2015 van OCW-gelden educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling. <i>Aard controle R Indicatornummer: D11 / 02</i>			
			€ 0	€ 0			
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SISa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 474100/596663	€ 0	€ 0		
			2 474101/596651	€ 0	€ 0		
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden

			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laaste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 474100/596663	€ 0	€ 0		Nee	
			2 474101/596651	€ 0	€ 0		Nee	
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1))	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03			
			1 61598 Koggenland	42,43	3,70			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2015 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent edeel 2015	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besluit	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>					
	€ 0	€ 0	Nee					